

Det gælder generelt, at svaret på udkantsområdenes problemer ikke er protektionisme og stop for udflytning af arbejdspladser. Der er i høj grad også brug for job, beskæftigelse og større indkomster i Østeuropa og endnu mere i udviklingslandene. Det rigtige er at satse på at sikre grundlæggende faglige rettigheder i Østeuropa og ulandene, hvilket vil være til gavn for arbejderne i såvel Danmark som i udflytningslandene. Desværre har regeringen sammen med Dansk Folkeparti valgt at gå den stik modsatte vej ved at lukke for støtten til Ulandssekretariatet.

Hertil kommer, at alle analyser viser, at globaliseringen skaber mindst lige så mange nye job i Danmark, som vi taber til udlandet. Globaliseringen gør Danmark rigere. Problemet er, at det ikke er de samme mennesker i Danmark, som taber og vinder: Tendensen er klart, at det er dem med kort uddannelse, som taber. Det betyder, at de, der tjener på globaliseringen - de bedre uddannede og samfundet i det hele taget - har en særlig pligt til at hjælpe de ufaglærte og andre grupper samt de udkantsområder, der er truet, med at skabe nye job.

Problemerne er koncentreret i nogle få områder

Ser man på de 30 kommuner, der har en høj arbejdsløshed – defineret som 2 procentpoint eller mere over landsgennemsnittet – tegner der sig et klart mønster:

- Ti findes i Nordjyllands amt nord for Limfjorden, – seks findes på Lolland,
- fire findes omkring Svendborg og de sydfynske øer (Langeland og Ærø), hvortil kommer, at Svendborg og Marstal næsten opfylder kriteriet om 2 procentpoint højere arbejdsløshed end landsgennemsnittet, og
- tre er ø-kommuner, nemlig Bornholm, Samsø og Læsø (som også hører under Nordjyllands amt).

Hertil kommer syv kommuner rundt omkring i landet, hvorom man kan sige, at høj arbejdsløshed i en kommune er af noget mindre betydning, når arbejdsløsheden er lavere i nabokommunerne.

De fire pinde omfatter områder, der tilsammen har næsten 7.600 flere arbejdsløse end det, der ville svare til landsgennemsnittet. De har alle gennem mange år været problemområder erhvervsmæssigt. Der er i et vist omfang forsøgt med pakker og indsatser, men virkningen har aldrig været god nok.

Regeringen gør slet ikke nok

Regeringen nævner de samme områder og et par stykker til i »Den Regionale Vækststrategi« fra maj 2003. Men regeringen lægger langt fra op til den kraftige og systematiske indsats, der er brug for.

I stedet betoner regeringen, at de regionale forskelle i Danmark er små, og at kommuner og regioner selv skal være udfarende med hensyn til at løse deres problemer. Som en logisk konsekvens af denne ansvarsforflygtigelse er de virkemidler, regeringen foreslår, helt utilstrækkelige. Karakteristisk nok er dens store slagnummer forhøjet befordringsfradrag i visse udkantsområder. Et plaster på såret for dem, der tvinges til at pendle!

Regeringens manglende handlekraft over for problemerne afspejler sig også i det forlig, den har indgået med Dansk Folkeparti om placering af statslige arbejdspladser efter strukturreformen. De hårdt ramte områder får nogle skattecentre og et enkelt callcenter i Nordjylland. Her var ellers en oplagt mulighed for at tilgodese de dele af landet, der har høj arbejdsløshed.

Måske er forklaringen den rapport om »Byernes Erhvervsudvikling«, som Økonomi- og Erhvervsministeriet har valgt ikke at udgive, men som er omtalt i Jyllands-Posten den 22. februar 2004. Her er tankegangen, at man skal satse på de store byer, idet man bl.a. konstaterer, at det ikke er lykkedes at sikre en udvikling af udkantsområderne.

Det er en tankegang, som er helt uegnet til at bryde den onde cirkel i udkantsområderne. Når den hidtidige indsats ikke har virket, er den oplagte forklaring, at man har gjort for lidt, at man i for høj grad har holdt fast i fortidens arbejdspladser – gennem protektionisme m.v. – og at man har været for halvhjertet og har taget f.eks. statslige arbejdspladser med den ene hånd, samtidig med at man har givet med den anden.

Det er på tide med en fremtidsorienteret og helhjertet indsats for udkantsområderne.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

SF foreslår derfor en indsats under følgende hovedoverskrifter:

a) Fremtidens erhverv

Generelt kniber det med videntunge virksomheder i udkantsområderne. Det hænger blandt andet sammen med, at der er få akademikere i disse områder, og nogle steder kniber det også med iværksætterkulturen. En indsats med iværksættercentre, særlig høj støtte til isbryderordninger m.v., hvor akademikere ansættes i virksomhederne, og eksportprogrammer er særlig vigtige i udkantsområderne. Staten bør åbne for og give særlig støtte til denne indsats, som kan virke ganske jobskabende: Det vurderes f.eks., at en akademiker ansat i en virksomhed kan trække to-tre andre job med sig, fordi virksomheden bliver mere innovativ og kon-